

De Societeit "de Breukelensche Bad- en Zweminrichting" tussen 1900 en 1930

W. den Hartog
Griftenstein 22, 3621 XK Breukelen

In Het State Wapen te Breukelen vergaderden op vrijdagavond 16 juni 1899 H.G. de Bruijn, L.A. Collard, J.A. Matthes, H. Matthes, Jac. Schippers Jr, G.A. Schmedes en Mr H.C. Vos, allen leden van de Societeit "de Breukelensche Bad- en Zweminrichting". Voorzitter Dr A. Mijnlieff was verhinderd, waardoor in zijn plaats de penningmeester van de Societeit, L.A. Collard, de vergadering leidde. Secretaris De Bruijn maakte het verslag.

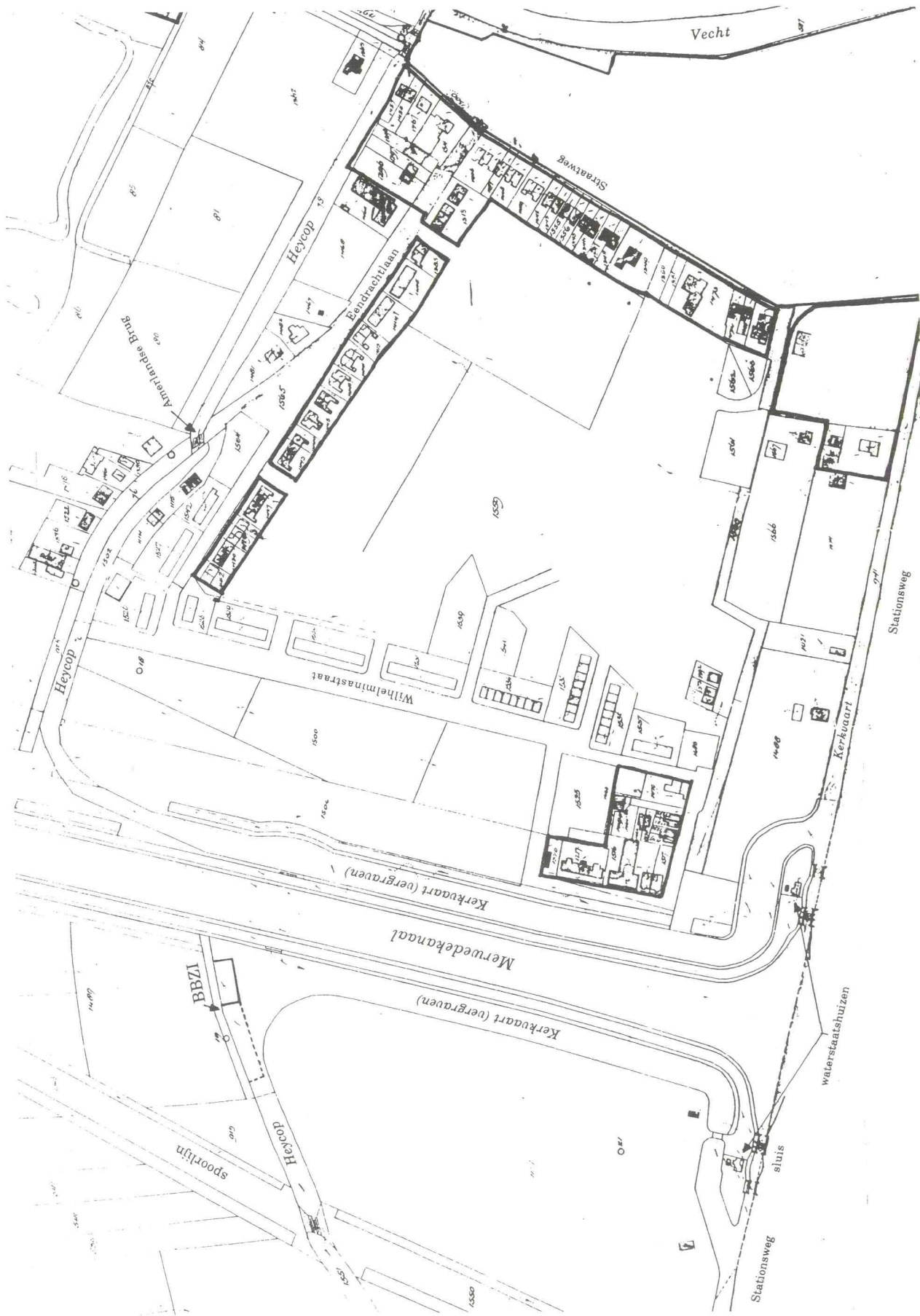
Collard deelde mee, dat het belangrijkste punt van besluitvorming tijdens die avond was "eene subsidie aan eene op te richten volksbadinrichting te verleen".¹ Er was toen reeds enige tijd een groepje mensen, onder leiding van burgemeester J.Th.A. Braams, bezig een dergelijke voorziening ten behoeve van de totale dorpsbevolking voor te bereiden.

"Tets zeer nuttigs voor het volk"

Of er vooroverleg over de stichting van een volksbad was geweest met het bestuur van de Societeit "de Breukelensche Bad- en Zweminrichting" als zodanig, is niet duidelijk. Bestuurslid Collard, in het dagelijks leven gemeentesecretaris, had een ongemakkelijke dubbelrol. In de algemene vergadering van de Societeit kwam het onderwerp op die vrijdagavond voor het eerst aan de orde.

Het gewone societeitslid G.A. Schmedes gaf als eerste zijn mening "dat het voor de societeit ondoenlijk is op het voorstel in te gaan"; hij heeft ook enkele vragen, namelijk of "eene vereeniging de ten uitvoerlegging der plannen op zich neemt en of het gemeentebestuur zich met het onderhoud der inrichting belast heeft; bestaat hieromtrent geen zekerheid, dan moet hij zich tegen iedere subsidie verklaren". De notulen vermelden niet welk antwoord hij kreeg, maar uit het latere stemgedrag van Schmedes moet ik afleiden dat hij door Collard redelijk gerustgesteld werd. Ook kwam de vraag aan de orde, of het verlenen van een dergelijke subsidie "niet in strijd is met het reglement". Collard wuifde dat laatste bezwaar weg met de mededeling "dat hieromtrent geen bepalingen bestaan". Na "een levendig debat over de vraag of de societeit de volksbadgelegenheid kan en wil steunen" kwam J.A. Matthes Jr met het volgende voorstel ter tafel: "De Societeit verklaart zich voor het verleen van een subsidie, welke dan wordt uitgekeerd, als de inrichting, staande onder het beheer van eene vereeniging, zal zijn daargesteld". Dit werd met algemene stemmen aangenomen.

Collard stelde vervolgens voor "de toelage op f 25,- te bepalen". Kantonrechter Mr H.C. Vos wilde "flinker voor den dag komen en daar, waar hij overtuigd is, dat het iets zeer nuttigs voor het volk betreft, zoude hij gaarne een hooger bedrag wenschen te zien uitgetrokken. Aangezien hij weet, dat voor de oprichting circa f 100,- ontbreekt, wil hij ook dit bedrag voor dat doel bestemmen". Met zes stemmen tegen één nam de vergadering dat voorstel aan. "De secretaris zal den Heer Braams, als leider der vergaderingen, welke de oprichting van de volksbadinrichting beoogen, van bovengenoemde besluiten in kennis stellen en op voorstel van den heer Jac. Schippers daaraan toevoegen, het verzoek de inrichting zoo spoedig mogelijk daar te stellen en de verplichting dat deze uiterlijk 1 April 1900 ter exploitatie gereed moet zijn".



Afb. 1. Kaart uit het midden van de 20ste eeuw, met daarop ingetekend de locatie van de oude BBZI.

Twee badinrichtingen in Breukelen-Nijenrode

Burgemeester Braams ging daarop voortvarend aan de slag om de nieuwe openbare badinrichting gerealiseerd te krijgen. Op 30 maart 1900 stelde de "vergadering van toegetroden leden" het reglement vast. Bestuursleden waren toen J.Th.A. Braams, voorzitter, A.J. Kock, secretaris, A. Griffioen, penningmeester, en W.A. Nieuwenhuizen en C.J. Baas, leden. Van het Waterschap Heycop kreeg Braams een deel van de omgelegde Kerkvaart ter beschikking en van de minister van Waterstaat het aangrenzende oevergedeelte langs de Kanaaldijk-Oost. In 1900 kon de volksbadinrichting inderdaad reeds door het publiek worden gebruikt.

Toen ik mijn eerste artikel² voor dit tijdschrift schreef, had ik er geen flauw idee van dat er ongeveer vanaf de eeuwwisseling in het kleine Breukelen-Nijenrode twee bad- en zweminrichtingen naast elkaar bestaan hebben, onze particuliere BBZI en een openbare, en dan ook nog met namen die wel erg veel op elkaar leken. Daarom nam ik tot onlangs zonder meer aan dat alles wat ik in de Breukelse archieven over een bad- en zweminrichting tegenkwam op de BBZI betrekking had. Ten onrechte, zo blijkt dus. Het gevolg is dat ik thans een reeks correcties in mijn geschiedschrijving moet aanbrengen.

De bronnen aangehaald op blz. 201 in mijn eerste verhaal tonen aan dat de BBZI in haar begintijd gevestigd was in de Heycop aan de westzijde van het Merwedekanaal (thans Amsterdam-Rijnkanaal). In de vergunning, waarvan een gedeelte werd weergegeven in Afb. 1 op blz. 202, is sprake van een plek in de Kerkvaart ten oosten van het Merwedekanaal. Deze vergunning had dus niet betrekking op de BBZI, maar op het nieuwe openbare volksbad. Om dat bad heen, en niet rond de BBZI, kwam ook de beschreven afrastering met een liguster- of doornhaag.

Een soortgelijke correctie geldt voor nog een flink stuk van de tekst in dat artikel, te beginnen met het gedeelte in kleine letters onderaan op blz. 202, waarin over de exploitatiekosten in 1900 en 1901 werd geschreven. We zullen zometeen zien dat de BBZI in die tijd nooit nadelige saldi in haar jaarrekeningen kende. Op blz. 203 moeten onder het kopje "Zwembad in verval" de tweede en derde zin worden geschrapt ("Het ledenaantal . . ." tot en met ". . . te functioneren"); wat overblijft, gaat allemaal over het volksbad.

Op blz. 204 dient onder het kopje "Vereniging opnieuw actief" de tweede zin te worden vervangen door: "Dat werd de Vereeniging Volks Bad- en Zweminrichting". De rest van deze bladzijde en het kleine-lettergedeelte bovenaan blz. 205 gaan eveneens geheel over het volksbad.

Op blz. 205 komt vervolgens de brief van de provincie Utrecht van 11 oktober 1921 aan de orde. Als u in dat gedeelte van het artikel de zin "B&W van Breukelen-Nijenrode stuurden de door hen ontvangen brief meteen door aan het bestuur van de "Societeit de Breukelse Bad- en Zweminrichting" vervangt door "B&W stelden ook het bestuur van de BBZI in kennis van de ontvangst van deze brief", dan zitten we daar verder weer in de geschiedenis van onze BBZI.

Ik hoop dat u het allemaal hebt kunnen volgen.

Op dit moment is me niet duidelijk wat er in 1914 en de eerste acht jaren daarna is gebeurd met het openbare volksbad. Mijn prioriteit is om de BBZI-geschiedenis correct te krijgen. Hierna volgt dus eerst een nieuw stuk over de historie van de BBZI tijdens het begin van deze eeuw.

Ik vind het overigens opmerkelijk dat in de in 1899 gevoerde discussie over de op te richten volksbadinrichting niemand er voor pleitte dit plan onder te brengen bij de BBZI. De inkomsten van de societeit lagen in de jaren rond 1900 tussen de f100,- en f 143,-, met een uitschieter naar boven in het jaar 1900 - 1901. Aangezien de lidmaatschapsbijdrage voor een volwassene f 4,- bedroeg, is geen andere gevolgtrekking mogelijk, dan dat de societeit een kleine vereniging was gebleven. Bundeling van krachten zou idealen zoals regelmatig toezicht en het aanbieden van zwemlessen dichterbij hebben gebracht. Blijkbaar gaf men er echter de voorkeur aan als een wat elitair clubje afzonderlijk te blijven voortbestaan.

Dit blijkt zonneklaar uit het volgende. In de vergadering van 28 mei 1903 kwam het idee aan de orde om de entreegelden die nieuwe leden moesten betalen te verlagen. Naar aan-

leiding hiervan maakte voorzitter Schmedes de opmerking: "dat het noodzakelijk is de entree eenigszins hoog te houden, om niet tot de onaangename omstandigheden te komen minder gewenschte candidaatleden te moeten afwijzen".

Eerste voorstellen om te verhuizen naar de trekaten

De eerste jaren van deze eeuw verliepen voor de Societeit de Breukelensche Bad- en Zweminrichting weinig spectaculair. In 1900 werd G.A. Schmedes voorzitter. In dat jaar werden voor in totaal f 7,50 in vijf badkamertjes drijvende kurken aangebracht. In de vergadering van 15 juli 1901 werd geklaagd over de vervuiling van het water, waarop L.A. Collard vroeg "of het tijdstip niet is aangebroken om langzamerhand tot de verwezenlijking over te gaan van het reeds meermalen geopperde plan het badhuis naar een der trekaten bij de plassen over te brengen". Het bezwaar van de hoge kosten vindt hij overkomelijk. Verplaatsen acht hij zelfs wenselijk, wil de inrichting "zich in de sympathie der leden blijven verheugen". Reeds in die jaren "mijden enkelen het water bij de inrichting en maken gebruik van de trekaten". Even leek het er op dat het verhuizingsplan serieus bekeken zou gaan worden, maar uiteindelijk beperkte de vergadering zich tot een verzoek aan de commissarissen "op het geregeld schoonhouden het zoo noodig toezicht te willen houden".

Toenemende deelname door dames

In de vergadering van 27 mei 1902 traden secretaris H.G. de Bruijn en penningmeester L.A. Collard af. In hun plaats werden Dr N. Mijnlief en Jac. Schippers Jr gekozen. De voorzitter deelde mee, dat een aanvraag van zes dames te verwachten viel "om lid der vereeniging te worden". Naar aanleiding daarvan werd "de vraag behandeld welke uren voor de dames zullen worden beschikbaar gesteld". Men koos voor alle werkdagen tussen half negen en half twaalf, maar wenste verder "geen vrouwelijke hulp voor de dames disponibel te stellen". Op 28 mei 1903 namen twee van deze nieuwe leden, de dames Braams en Snel, aan de vergadering deel. Zij kregen voor elkaar dat voortaan ook op zondagochtend tussen 8 en 10 uur de badinrichting exclusief voor de vrouwen ter beschikking zou staan.

Wanneer we kijken naar de financiële huishouding van de BBZI over een reeks van jaren (Tabel 1), dan valt op dat de inkomsten en de positieve saldi vanaf het verenigingsjaar 1902 - 1903 (in feite dus vanaf het zomerseizoen 1902) blijvend een stuk hoger kwamen te liggen. Het is jammer dat de notulist niet noteerde welke verklaring de penningmeester had voor de toegenomen populariteit van het zwemmen. Was er sprake van een uitstraling van de volksbadinrichting?

In de opkomst naar de jaarvergadering werkte een vergroting van het ledenaantal van de Societeit overigens meestal niet door. Ik citeer uit de notulen van 19 mei 1905, toen alleen drie bestuursleden in Het State Wapen bijeen zaten: "Na geruime tijd gewacht te hebben op de komst van meer leden, opent de voorzitter de vergadering en geeft zijne afkeuring over het treurige feit te kennen, dat, nadat 't vorige jaar reeds tot twee malen te vergeefs getracht is een vergadering te houden, welke ook andere leden dan die van het bestuur met hunne tegenwoordigheid zouden vereeren, nu wederom geen enkel lid de moeite genomen heeft aanwezig te zijn".

Op 17 mei 1906 was de opkomst bij de algemene vergadering vijf heren en vier dames. Toen werd een aantal voor vrouwen beperkende bepalingen uit het reglement verwijderd.³ De speciale openingsuren voor dames werden herzien en vastgesteld op alle werkdagen van half negen tot elf en 's avonds van zeven tot acht ; op zon- en feestdagen 's ochtends van acht tot tien. Voor het eerst kreeg de BBZI ook vrouwelijke commissarissen, in de personen van Mej. Snel en Mevr. Braams.

In 1905 kwam een brief van Mej. Snel in bespreking "waarin 't verzoek

Tabel 1

Exploitatieresultaten (in guldens) van de "Societeit de Breukelensche Bad- en Zwem-inrichting", 1900 - 1916

Verenigingsjaar	Inkomsten	Uitgaven	Saldo
1900 - 1901	217,77	176,08	+ 41,69
1901 - 1902	142,69	113,70	+ 28,99
1902 - 1903	387,60	115,95	+271,65
1903 - 1904	374,40	104,30	+270,10
1904 - 1905	377,85	87,64	+290,21
1905 - 1906	418,35	70,11	+348,24
1906 - 1907	778,22	627,99 ^{1/2}	+151,22 ^{1/2} *
1907 - 1908	315,33	103,10	+212,23
1908 - 1909	?	?	+292,06 ^{1/2}
1909 - 1910	?	?	+370,04 ^{1/2}
1910 - 1911	?	?	+432,56 ^{1/2}
1911 - 1912	?	?	+274,08 ^{1/2}
1912 - 1913	?	?	+328,96 ^{1/2}
1913 - 1914	?	?	+331,29 ^{1/2}
1914 - 1915	?	?	+331,32 ^{1/2}
1915 - 1916	?	?	+191,80 ^{1/2}

In de hierna volgende notulen van jaarvergaderingen zijn geen bedragen meer genoemd.

* Volgens notulenboek; correct is f 150,22^{1/2}.

? Niet in het notulenboek vermeld.

gericht wordt eene verandering in de bestaande inrichting te brengen om deze voor de dames meer geschikt te maken om te zwemmen en te leeren zwemmen". De voorzitter reageerde daarop met de opmerking dat "wat het zwemonderricht aangaat, dit voor onze bescheiden inrichting gepaard zou gaan met zulke groote onkosten, dat van het aanstellen van een badmeester of badvrouw geen sprake kan zijn". "Doch het bestuur is eenstemmig van meening, waar het bestaande zwemhuisje weldra zulke kostbare reparaties zou vereischen, voor dien tijd liever over te gaan tot het maken van een nieuw en deze gelegenheid dan aan te grijpen om een terrein, liefst aan de dorpszijde van het kanaal te zoeken, dat zich tegelijkertijd leent tot het maken van een zgn. pierenbak". Verhuizen bleek echter te duur.

Maar de druk vanuit de achterban om het voorzieningenaanbod te verruimen hield aan. Op 17 mei 1906 lag een brief van Mevr. Terpstra en dertien andere dames ter tafel, waarin "deze zich bereid verklaren voor zover nodig toe te treden als lid der vereniging, wanneer een pierenbak wordt aangebracht en eene gedeeltelijke toelage voor een gediplomeerd zwemonderwijzer wordt toegestaan, terwijl zij zich persoonlijk verbinden over de maanden Juli en Augustus ten bedrage van f 0,10 per dag = f 4,80 per 2 maanden te geven". Na uitvoerige besprekingen kregen ze de vergadering mee voor hun wensen, mits de pierenbak niet meer dan f 200,- zou kosten. Alleen penningmeester Jac. Schippers Jr bleef overwegende bezwaren houden en trad af, waarop Mevr. Terpstra in die vacature gekozen werd. Om de komende hoge uitgaven te helpen dekken werd de contributie voor één jaar van f 4,- op f 5,- gebracht.

Rustige jaren

In de vergadering van 16 april 1907 kondigde G.A. Schmedes aan dat hij "wegens vertrek naar elders niet meer voor eene herbenoeming als voorzitter in aanmerking wenschte te komen". De vergadering koos daarop Mevr.

Terpstra als zijn opvolger, maar die bleek niet te bewegen de benoeming te aanvaarden, waarna Dr N. Mijnliefv werd overreed voorzitter te worden. De functies van secretaris en penningmeester werden samengevoegd en Jac. Schippers Jr werd bereid gevonden deze dubbele taak "voor een enkel jaar als proef te willen doen". Nu de vervangende bouw buiten zijn directe verantwoordelijkheid was uitgevoerd wilde hij wel weer in het bestuur terug. De "proef" verliep blijkbaar gunstig, want hij bleef de dubbelfunctie daarna jarenlang uitoefenen.

In 1911 werd door timmerman D. Gerwig de "onderbouw der Inrichting" vernieuwd. In 1913 was er sprake van een terugval in het ledental. Om het eenvoudiger te maken nieuwe leden aan te trekken werd de contributie verlaagd van f4,- naar f 2,- en het entreegeld van f 5,- naar eveneens f 2,-. In de algemene vergadering van 31 mei 1917 werd Hub. Matthes voorzitter. Op 15 mei 1919 wenste de vergadering "om dit jaar wederom de leden en kinderen der leden in de gelegenheid te stellen om zwemlessen te nemen. Om de deelname zoo groot mogelijk te doen zijn, werd besloten om uit de kas een toeslag op het lesgeld te geven van hoogstens f 20,-". De lessen werden dat jaar gegeven door Mej. Eigenstein. In de vergadering van 6 mei 1921 werd D.M. Hoogland tot voorzitter gekozen en Mevr. Matthes-de Rooij tot gewoon bestuurslid. Het eerste besluit dat onder deze nieuwe voorzitter tot stand kwam was om "plannen te maken tot de bouw van eene geheel nieuwe inrichting op een daarvoor beter geschikte plaats".

Verhuizing van de Breukelse Bad- en Zweminrichting

In de jaren die volgden, werd steeds doelgerichter aan nieuwbouw en verhuizing gewerkt. Ik schreef daar al over in mijn tweede artikel,⁴ maar het sindsdien voor mijn historische studie beschikbaar gekomen brievenboek⁵ verschaft een aantal aanvullingen.

In eerste instantie dacht men aan een nieuwe Breukelsche Bad- en Zweminrichting (het bijvoeglijk naamwoord "Breukelensche" had men inmiddels door "Breukelsche" vervangen) aan de Heycop. In een brief van 22 mei 1922 aan het bestuur van het Grootwaterschap Heycop genaamd de Lange Vliet lezen we enkele bijzonderheden: "De bedoeling is een gedeelte der sloot tusschen N^o 186 en 187 om te vormen tot eene basis van circa 1 M diepte (zonder dat hierbij waterkeeringen worden gemaakt), voorts een steiger van circa 5 M lang aan te leggen, langs de Heycop, voorzien van een trapje afdalende in de Heycop en ten slotte om de Heycop over een afstand van circa 75 Meter (daar ter plaatse) te laten baggeren en voortdurend schoon te houden van vuil en waterplanten. De oude, niet meer aan billijke eischen voldoende inrichting zal worden afgebroken. De daarop betrekking hebbende vergunning kan dus worden ingetrokken."

Uit de correspondentie die gevoerd werd met de Gemeente Breukelen-Nijenrode blijkt dat de Societeit op zich had genomen de exploitatie van het oude volksbad in haar nieuwe inrichting in te passen, maar dat dan wel een gemeentelijke bijdrage in de kosten van toezicht en onderhoud nodig was. Aan de Gemeenteraad werd met een brief van 29 mei 1922 een ontwerp-exploitatierkening voorgelegd, die sloot op een niveau van inkomsten en uitgaven van f 700,-, inbegrepen een gemeentelijke subsidie van f 350,-. Ze kregen echter slechts een toezegging van f 200,- en dus moest er bezuinigd worden op de plannen. Die konden dan alleen in het oude bassin worden gerealiseerd; dan wilde men de nieuwe inrichting echter wel tegen de berm van de kade langs het Merwedekanaal aan leggen. Het kostte enige moeite om daarvoor van Rijkswaterstaat en Grootwaterschap de nodige toestemmingen te krijgen, maar op 7 mei 1923 kon aannemer De Bruijn toch met de werkzaamheden beginnen. Met W. Griffioen Jr, die visrechten had in het desbetreffende deel van de Heycop, kon door het Societeitsbestuur na enige moeite een vergoedingsregeling worden overeengekomen.

Hoewel het volksbad dus min of meer in de BBZI opgenomen werd, bleef men nog geruime tijd onderscheid maken tussen deze twee delen van de bad- en zweminrichting. Het volksbadpubliek had aparte zwemtijden en ook de financiën werden afzonderlijk beheerd: het oude BBZI bleef zichzelf bedruipen, voor het volksbadgedeelte kreeg men een gemeentelijke subsidie.

Een van de senioren onder de leden van de vereniging, de heer A. van der Schaft, herinnert zich, dat hij als schooljongen in die tijd voor f 1,- per seizoen elke avond (behalve zondag) van 6 - 7 uur mocht zwemmen. Er was in die tijd weinig vertier voor jongelui, dus wilde men geen minuut van de zwemtijd missen. Al vroeg ging men lopend op weg, want de draaibrug over het kanaal kon voor lange wachttijden zorgen; vaak stonden ze er met zo'n twintig jongens wel 15 tot 20 minuten te wachten. Zat het bij de brug mee, dan moest er voor de ingang van het bad worden gewacht, want voor zessen kwamen ze er beslist niet in. Zodra ze toegang kregen, stormden ze hollend naar binnen. Links van de ingang waren keurig wit geschilderde badhokjes, rechts was een grote verkleedruimte, die ze het "varkenshok" noemden. De jongens moesten zich in dat "varkenshok" omkleeden; ze mochten niet in de badhokjes komen. Ook om die reden waren er geen meisjes bij. Er waren twee afgebakende pierebaden, een kleine ondiepe en een die wat dieper was. Wie kon zwemmen mocht in het diepe, dat niet afgebakend was; aan de ene kant kon je tot aan het Merwedekanaal zwemmen, aan de andere kant kon je niet zo ver want dan kwam je in het kroos terecht.

Voor het seizoen 1923 leverde de exploitatie van het overgenomen volksbad een tekort op van f 152,30, want het toezicht kostte f 200,- per jaar en de verkoop van volksbadkaarten leverde slechts f 47,70 aan inkomsten op. De gemeente zuiverde het verschil aan. Over 1924 waren de kosten van het volksbad f 200,- (toezicht) + f 32,50 (baggerloon) en de "ontvangsten uit den verkoop der Volks-Badkaarten een totaal bedrag van f 41,-. Op de exploitatie van het volksbad heeft onze vereniging dus een tekort van f 191,50". Over 1926 bedroeg het verschil tussen toezicht (f 200,-) en opbrengst van "Volks-Badkaarten" (f 33,-) f 167,- en over 1927 was het tekort f 151,-. De oorspronkelijke eigen voorzieningen van de Societeit bleven door de jaren heen duidelijk buiten de gemeentelijke subsidieregeling.

Via een brief, gedateerd 3 mei 1929, bedankte Jac. Schippers Jr als secretaris-penningmeester. In een op diezelfde datum gehouden ledenvergadering werd Jac. de Geus als zijn opvolger gekozen. Laatstgenoemde kreeg als eerste opdracht een brief aan Schippers te sturen met de mededeling dat hij vanwege de vele verdiensten die hij vanaf de oprichting aan de vereniging had bewezen met algemene stemmen tot Erelid was benoemd. Ook kreeg Schippers een Parker vulpen aangeboden.

Op 22 mei 1929 kreeg de vaste toezichthouder, H. Verhoef, bericht dat zijn loon met ingang van 27 mei verhoogd was tot f 15,- per week "onder voorwaarde evenwel dat U vanaf 2 uur tot 8 uur in de Inrichting aanwezig moet zijn, voor uitoefening Uwer functie. Voor kleine werkzaamheden welke tusschentijds door U worden verricht zal echter geen betaling meer geschieden". Op 19 juni voegde het bestuur hier nog aan toe "dat wij voor U en Uw gezin vanaf heden tot wederopzeggens vergunning verleen en om gratis van onze inrichting gebruik te maken". Een echte badmeester was Verhoef niet, voor het geven van zwemlessen had hij geen diploma. Maar in de herinneringen van Van der Schaft deed hij zijn werk als toezichthouder, onderhoudsman en schoonmaker heel goed.

Op 31 mei 1929 liet De Geus aan voorzitter Hoogland weten dat in onderwijskringen stemmen waren opgegaan om "de kinderen der scholen gedurende het zomerseizoen tegen vergoeding z.g. schoolsgewijze in de Bad- en Zweminrichting hier ter plaatse te laten zwemmen of baden". Daaraan zou vermoedelijk een verhoging van de gemeentelijke subsidie verbonden kunnen worden. Al spoedig ging een brief naar de schoolhoofden uit om te informeren wat precies hun verlangens in deze waren.

Inmiddels werd hard gewerkt aan de plannen om het bad te verplaatsen naar de Meent. Voor details over de realisatie daarvan verwijs ik naar een vorige publikatie.⁴ Het erelid Schippers, de B&Ws van de beide Breukelens, de commandant van de politietroepen te Nieuwersluis en het bestuur van de bad- en zweminrichting te Maarssen kregen rechtstreekse uitnodigingen om de feestelijke opening op zaterdagmiddag 2 augustus 1930 bij te wonen. De eigen bestuursleden vormden een speciale feestcommissie, samen met de daartoe aangezochte G.A. Middendorp, A. Bijlsma, J.D. Bastert, Mej. Matthes, H.L. Teves, A.H. Colenbrander en J. Molenkamp (Afbeelding 2). B&W van Breukelen-Nijenrode verleenden toestemming tot een loterij ten



Afb. 2. Genodigden en feestcommissie bij de opening van de nieuwe BBZI aan de Meent op 2 augustus 1930. Zittend van links naar rechts: A.H. Colenbrander, Mevr. J.E. Röell-Huydecoper, Dr De Snoo, Mevr. C.H. Matthes-de Rooy, burgemeester H.H. Röell en Mej. M. Matthes. Staand van links naar rechts G.A. Middendorp, H.L. Teves, kapitein Vermeulen van de politietroepen, H.M. Vlug, toezichthouder H. Verhoef, J.D. Bastert, Jac. de Geus en A. Bijlsma. (Foto uit Foto-archief Historische Kring Breukelen.)

bate van de vereniging, waarvoor "een eenvoudige nieuwe heerenfiets, zonder eenige luxe, maar geheel compleet" als hoofdprijs werd aangekocht.

In de nazomer van 1930 werd reeds op de nieuwe locatie gezwommen. Het water op de oude vestigingsplaats is volgens de heer Van der Schaft enige tijd daarna gedempt.

Het brievenboek leerde mij nog, dat in augustus 1929 contact werd gezocht met de ijsclub om na te gaan of de nieuwe inrichting aan de Meent bij winterse vorst als vaste ijsbaan zou kunnen worden benut. Men hoopte zo uit de verhuur van het gebouw als clublokaal aan de ijsclub extra inkomsten te kunnen verwerven. Die poging strandde echter. Wel werd aan W.N. Boom aan de Scheendijk voor drie jaar het jachtrecht op het perceel aan de Meent verpacht voor f 5,- per jaar.

Noten

- 1 Archief Historische Kring Breukelen. Collectie BBZI. Notulen en Besluiten van de Vergaderingen der Sociëteit de Breukelensche Zwem- en Badinrichting, 1892 - 1921.
- 2 W. den Hartog, 1992. Breukelse Bad- en Zweminrichting een eeuw geleden opgericht. Tijdschrift Historische Kring Breukelen, jaargang 7, nr. 4, blz. 201 - 206.
- 3 Zie hierover W. den Hartog, 1994. Oprichtingsnotulen van de Sociëteit "de Breukelensche Bad- en Zweminrichting". Tijdschrift Historische Kring Breukelen, jaargang 9, nr. 1, blz. 37 - 43, in het bijzonder blz. 41.
- 4 W. den Hartog, 1993. Breukelse Bad- en Zweminrichting verplaatst van het Merwedekanaal naar de Meent. Tijdschrift Historische Kring Breukelen, jaargang 8, nr. 3, blz. 143 - 146.
- 5 Archief Historische Kring Breukelen. Collectie BBZI. Brievenboek Sociëteit de Breukelensche Bad- & Zweminrichting, 1922 - 1934.